

Kateřina Phamov: „Liu Xiaobo: Intelektuln ıivotopis v souvislostech promn ınsk společnosti 80. let 20. století“

(posudek vedou diplomov práce)

Podle Abstraktu „Tato práce pbliıuje jeho (LXBovy) myřlenky a pohled na promıujcı se ınskou společnost 80. let“. V souladu s tím autorka za pouıit sekundrn literatury i primárních pramen v chronologickm porad představuje Liu Xiaoboovy názory na ınskou literaturu a společnost. Ty vkládá do strun načrtnutého historického kontextu ve vyseku, kter se bezprostedn týká právě Liu Xiaoba.

Práce je zpracování peliv a prehledn, je napsání s minimem formálních chyb (Tianchi Martin-Liao je samozrejmn prıjmenm Martin-Liao, nikoliv Tianchi; v poznmkovm aparátu nerozumím uvdn jmen v závorce a v uvozovkách – např. s. 25, pozn. 39: [„Wang Luxiang“]) a jasnm jazykem. Nicméně i zde se objevují nedostatky, mezi nimiı bych na prvním místě uvedla opomenut eskch pramen a konvenčních peklad – v prıpad Lu Xuna by měl v poznámkách být odkaz na esk překlady (a s ohledem na jeho význam pro Liu Xiaoba by si zaslouıil strun pedstaven z perspektivy hodnot, kter vyznv Liu, i z perspektivy jeho postaven za Kulturní revoluce), totı platí pro „mlhavou poezii“. U jmen osob a nzvv časopisů postrádám stručnou (třeba jen jednoslovnou) charakteristiku, kter by jasn zařadila dleıitost informace, míru celosttn autority periodika, či naopak jeho nekonvennosti atp. V této souvislosti kladu otázku: **Kdo vydával asopis Zhongguo, v nmı Liu často publikoval, a jakou měl tento časopis obecn povst?**

Msty jsou neobratn či nestandardn překlady: v eskm jazyce je zaveden překlad „Velk skok“ msto „Velk skok vpřed“; „ınsk myřlenkov osvícenství“ (s. 45); nkter překlady nejsou upln pesn: „rozliřuje esenci od **zbytku**“ – sprvn: „rozliřuje esenci od **odpadu**“ (citát na s. 51; formulace se inspiřuje Zhuangziem)

Občas se objev ne zcela pochopiteln formulace, kter je výsledkem prıliřnho zhuřtn informcı do jedné věty bez zvıen vřech souvislostí: „S nelibostí LXB poznamenává, že se soudob spisovatel vrací k 50. letm, zaloıen ČLR, revoluci, dokonce i k mýtům.“ (s. 45)

„...ho ovlivnila také klasick ınsk filozofie, zvlřt konfucinsk Uen stedru.“ Bez ohledu na to, zda je toto tvrzen převzato z literatury, dalo by se předpokládat zamyřlen nad nepřesností oznaen „klasick filosofie“. Kromě toho Zhongyong vyřel v eskm překladu pod názvem Doktrína stedru a zde není důvod nepřevzít existujcı překlad jako standart a také na něj upozornt v poznámce).

V práci by se nařlo vc podobných prıpad, je vřak třeba uznat, že nepřesností a neobratností v překladech a formulcch není mnoho.

Kontextualizace v debatách 80. let je celkem uspokojiv, postrádám nicméně podrobnřı provázanost s vlastním rozbořem Liuovch názorů. Také zde chybí konkretizace toho, co Lu Xun znamenal pro Liua pro (viz víře), a dále by jen zmínka o Hu Fengovi, k nmuı se Liu také hls, nebo připomenut „totln westernizace“ jako myřlenky poprvé formulovan v 30. letech.

K poslednímu směřuje dalř otázka: **V jak míře Liu sám pouıv oznaen 全盤西化 a nakolik explicitn se k této myřlence hls jako k dědictví předan z 30. let?**

Jako hlavní nedostatek práce se jeví absence kritického zamyšlení nad citovanými prameny a přebíranou literaturou a vlastního názoru na Liuovy komentáře. Autorka v podstatě Liu Xiaoboova kontroverzní prohlášení nekomentuje, a to ani v případech, kdy Liu mění svoje názory nebo se v nich objevuje zjevný rozpor (např. arogance v Oslo, versus pokora v New Yorku; volání po čisté vědě a umění, ale jeho vlastní politický aktivismus).

Nejproblematictější je přístup k pozici intelektuála ve společnosti. Autorka definuje pojem „intelektuál“ v čínském kontextu, který je ústředním tématem Liuových úvah pouze v poznámce pod čarou (pozn. 7 na s. 14), a tato definice není uspokojivá. Ztrácí se zde skutečnost, jaké výlučné postavení měl intelektuál (pro dřívější dobu se užívá častěji „literát“) v čínské tradiční společnosti a že intelektuálové byli nositeli myšlenky modernizace i revoluce v 1. polovině 20. století. Přitom celý zápas Mao Zedonga proti intelektuálům, který vyvrcholil za Kulturní revoluce, je zápasem o hegemonii vlivu na společnost a také shrnutí debat 80. let zřetelně ukazuje důležitou roli intelektuálů v čínské společnosti. Předpokládám, že k tomuto tématu se vrátíme i během obhajoby.

Bez ohledu na výše uvedené výtky považuji práci za zdařilou a navrhuji hodnocení mezi 1 – 2.

Praha 31.1.2013

Olga Lomová

vedoucí práce